

SİRKÜ : 2006/09
Konu : SSK ve Bağ-Kur Alacaklarının
Yeniden Yapılandırılması

KAYSERİ
14.03.2006

Muhasebe Müdürlüğü'ne

04.03.2006 tarih ve 26098 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak **01.04.2006** tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla yapılan düzenlemelerde; 31 Mayıs 2006 tarihine kadar yazılı olarak başvurulması şartıyla Sosyal Sigortalar Kurumuna ve Bağ-Kur'a olan borçların yeniden yapılandırılmasının esasları belirlenmiş bulunmaktadır.

A. Sosyal Sigortalar Kurumu Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması

1- Yeniden Yapılandırılabilir Borç Tutarları

İşverenlerinin ve aşağıdaki hallerde sigortalıların Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları için Kuruma yazılı olarak başvurmaları şartıyla, söz konusu borç asılları ve aşağıda hesap tarzı belirtilen gecikme zamları yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

- 1.1-** 31.03.2005 tarihinden önceki dönemlere ait olup (kamu işverenlerinin 14.04.2005 tarihinden önceki), tahakkuk etmiş ve ödenmemiş olan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, sosyal yardım borçları,
- 1.2-** 31.03.2005 tarihi ve öncesinde biten özel bina inşaatı ve ihale konusu işlerden dolayı yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı anlaşılan veya yine bu tarihten önce bitmiş olan söz konusu işlerle ilgili olarak, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde bu konuda müracaat edilmesi üzerine Sosyal Sigortalar Kurumunca yapılacak ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda yeterli işçilik bildirmediği anlaşılan işverenlerin fark işçilik tutarları üzerinden hesaplanacak borçları,
- 1.3-** 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 85. maddesine göre prim ödeyen isteğe bağlı sigortalıların 01.05.2003 tarihinden 31.03.2005 tarihine kadar isteğe bağlı sigortalılıklarının devam ettiği süre içerisindeki prim borçları ile 506 sayılı Kanunun 86. maddesine göre topluluk sigortasına tabi olanların 31.03.2005 tarihine kadar olan malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçları,
- 1.4-** Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 6183 sayılı AATU Kanununun 48. maddesine göre veya 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici-1. maddesinin (K) fıkrası uyarınca borçlarını daha önce taksitlendirerek, ilgili taksitlendirme şartlarına uygun olarak ödemekte olanlarda kalan borç tutarları,

2- İhtilaflardan Vazgeçilmesi

Yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların, kapsama girecek borçları dolayısıyla Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'a daha önceleri yapmış oldukları itirazlardan ve yargı nezdinde sürdürdükleri davalardan feragat etmeleri ve ihtilaf yaratmamaları şart koşulmuştur.

5458 sayılı Kanunun geçmiş dönemlerde çıkarılmış olan borç yapılandırma / ödeme kolaylığı kanunlarından önemli bir farkı da borçları yeniden yapılandırılarak taksitlendirilecek olan işverenlerden herhangi bir teminat istenmemesidir.

3- Taksitlendirilecek Borç Tutarlarının Gecikme Zammı hesabı

	Borç Aslı Tutarı	Gecikme Zammı Hesabı
1	100.000 YTL. ve altı	1- Ödeme süresinin bitiminden itibaren 31.12.1998 tarihine kadar AATUHK'na göre 2- 01.01.1999 tarihinden 31.12.2004 tarihine kadar TEFE aylık değişim oranı 3- 01.01.2005 tarihinden başvuru yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar ki dönem için de ÜFE aylık değişim oranı
2	100.000 YTL. ve üstü	başvuru yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar, yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre ancak bu işverenlerin çok zor durum içinde olduğunun tespiti halinde toplam borç tutarının %10-%30 arasındaki bir kısmı terkin edilebilecektir.

4- Çok Zor Durum Hali Kriterleri

Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur Yönetim Kurulları borçluların yeniden yapılandırılmasında Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle aylık bazda borcun ağırlıklı yaşı ve miktarına göre "**çok zor durum**" halinin uygulanmasına ilişkin hususları tespit etmeye yetkili kılınmıştır.

4.1- Bilanço esasına göre defter tutan işverenlerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vermiş oldukları en son gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi eki bilançosu esas alınarak, "(Dönen Varlıklar-Stoklar)/Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar" işlemi sonucunda bulunacak oran 0.50 ve altında olduğu takdirde bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek; söz konusu oran 0.50-0.40 arasında ise % 10'u; 0.39-0.30 arasında ise % 20'si; 0.29 ve altında ise % 30'u,

4.2- (1) numaralı alt bentte belirtilenler dışında kalan işverenler tarafından 31/12/2004 tarihi itibariyle beyan edilecek malî durum bildirimisi esas alınarak, "(Kasa + Banka + Kısa Vadeli Alacaklar) / Kısa Vadeli Borçlar" işlemi sonucunda bulunacak oran 0.30 ve altında olduğu takdirde bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek, söz konusu oran 0.30-0.20 arasında ise %10'u; 0.19-0.10 arasında ise % 20'si; 0.09 ve altında ise % 30'u,

4.3- (1) ve (2) numaralı alt bentlerde sayılan işverenlerden, 1/1/2005 tarihinden önce vergi mükellefiyeti sona eren veya haklarında iflas kararı verilenler için % 30'u,

terkin edilerek, yapılandırmaya esas olan borç hesaplanır.

"Çok zor durum" hali ile oranlarını hesaplama konusunda 01.06.1989 tarihli 3568 sayılı Serbest Muhasebeci, Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış meslek mensuplarına görev verilebileceği ve görevlendirilen meslek mensuplarının, yaptıkları hesaplamaların defter, kayıt ve belgelere uygun olmasından sorumlu olacakları da belirtilmiştir.

B. Bağ-Kur Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması

5458 sayılı Kanunun 2. maddesine göre; 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre 31.03.2005 tarihine kadar tahakkuk ettiği halde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödenmemiş olan prim ve sosyal güvenlik destek primi borçları; 31.05.2006 tarihine kadar Kuruma yazılı olarak başvurmak şartıyla, prim asıllarına,

- ödeme süresinin bitiminden itibaren 31.12.1998 tarihine kadar AATUHK'na göre uygulanan oranlara göre,
- 01.01.1999 tarihinden 31.12.2004 tarihine kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) aylık değişim oranı,
- 01.01.2005 tarihinden yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar ise üretici fiyat endeksi (ÜFE) aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle gecikme zammı hesaplanarak yeniden yapılandırılacaktır. Bu madde kapsamı dışında kalan ve 01.04.2005 tarihinden bu Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten önceki ayın sonuna kadar geçen dönemde tahakkuk ettiği halde ödenmeyen prim, sosyal güvenlik destek primi ve gecikme zammı borçları, yeniden yapılandırılan borca eklenerek 3. madde de belirtilen esaslara göre taksitlendirilecektir.

C. Taksitlendirme

Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur Yönetim Kurulları borçların yeniden yapılandırılmasında Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla aylık bazda borcun ağırlıklı yaşı ve miktarına göre aşağıdaki hususlarda yetkili kılınmıştır.

- Taksitlendirme süresine esas olan yöntemi tespit etmeye,
- yapılandırılan borcun peşin veya **altmış aya kadar** taksitler halinde ödenmesine,
- ilk taksit ödeme süresini belirlemeye,
- başvuru süresini bir aya kadar uzatmaya,
- **“çok zor durum”** halinin uygulanmasına ilişkin hususlarla diğer usul ve esasları belirlemeye

Yeniden yapılandırılan borcun taksitle ödenmek istenmesi halinde toplam borca;

- on iki aylık sürede ödenmek istenirse yıllık % 4,
- on iki ilâ yirmi dört aylık sürede ödenmek istenirse yıllık % 5 ve
- yirmi dört ayı aşan sürede ödenmek istenirse yıllık % 6 oranında taksitlendirme farkı hesaplanarak ilâve edilecek ve taksit süresine bölünmek suretiyle de aylık taksit tutarı belirlenecektir.

D. Yeniden Yapılandırma Hakkının Kaybedilmesi

Aşağıdaki hallerde yeniden yapılandırma hakkı kaybedilmektedir.

1- Her iki sosyal güvenlik kurumunda da başvurusu kabul edilip borçları yeniden yapılandırılanlar; Taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defadan fazla veya taksitlendirme süresi içinde tahakkuk edecek aynı mahiyetteki cari ay borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defadan fazla yerine getirmemeleri halinde yeniden yapılandırma hakkını kaybedeceklerdir. Taksit veya cari aya ait ödeme yükümlülüklerinin eksik yerine getirilmiş olunması halinde de ödeme yükümlülüğü ihlâl edilmiş sayılacaktır.

Buna göre bir taksit yılında ödenmeyen ya da eksik ödenen taksit tutarlarının taksitlendirme süresinin aşılmaması kaydıyla en geç izleyen takvim yılının sonuna kadar; ödenmeyen ya da eksik ödenen kısmın son taksitde ait olması halinde ise bu tutarın son taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte, gecikilen her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi oranına 1 puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz miktarının ödenmesi

halinde, yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlandırılacaktır. Taksitlendirme süresi içinde ödenmeyen ya da eksik ödenen aynı mahiyetteki cari ay prim ve diğer borçları ise, ilgili Kurumların mevzuatına göre gecikme zammı hesaplanarak tahsil edilecektir.

2- Yeniden yapılandırma hakkının kaybedilmesine sebep olacak bir diğer neden ise 100.000 Yeni Türk Lirası (YTL) ve üzerindeki borç asılları yeniden yapılandırılmış olan işverenlerce; taksitlendirme süresinde beyanları üzerine tahakkuk eden yıllık gelir ya da kurumlar vergisinin süresinde veya vade tarihlerinin rastladığı yılı takip eden yılın sonuna kadar tamamen ödenmemesi, katma değer vergisinde bir takvim yılında üç defadan fazla kanuni ödeme süresinde veya vade tarihlerinin rastladığı yılı takip eden yılın sonuna kadar ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi, bu vergi türleri için ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlardan, taksitlendirme süresince kesinleşenlerin ise kanuni süresinde veya kesinleşme tarihlerinin bulunduğu yılı takip eden yılın sonuna kadar ödenmemiş olması ya da bu borçların 6183 sayılı AATUK'nun 48. maddesine göre taksitlendirilmemesi hallerinde, bu hususlar işverenin bağlı bulunduğu vergi dairelerince Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirilecektir. Borçlular bu durumda da bu Kanunun yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanma hakkını kaybedeceklerdir.

3- Ayrıca borçlarının yeniden yapılandırılması için başvuruda bulunmayan işverenlerin başvuru süresinin sona erdiği tarihten itibaren, borcu yeniden yapılandırılmasına rağmen ödeme yükümlülüklerini yerine getirememiş olmasından dolayı anlaşmaları bozulan işverenlerinde anlaşmanın bozulduğu tarihi takip eden aybaşından itibaren; kanun, kararname veya diğer mevzuatla sağlanan üretim, yatırım ve benzeri Devlet yardımları ile teşvik ve desteklerden yararlandırılmayacaklardır. Söz konusu destek, teşvik ve Devlet yardımları, ilgili sosyal güvenlik kurumundan borçlulara ilişkin bilgilerin temin edilmesinden sonra sağlanacaktır.

Bilgi ve gereği rica olunur.

